

Analiza Impactului de Reglementare
la proiectul de hotărâre de Guvern pentru aprobarea Cerințelor privind producerea, prelucrarea și comercializarea semințelor de plante furajere, sfeclă furajeră și sfeclă de zahăr

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Analiza Impactului de Reglementare la proiectul de Hotărâre de Guvern pentru aprobarea Cerințelor privind producerea, prelucrarea și comercializarea semințelor de plante furajere, sfeclă furajeră și sfeclă de zahăr
Data:	
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Subdiviziunea:	Direcția politici în sectorul vegetal
Persoana responsabilă și datele de contact:	Tudor Scrifos, E-mail: tudor.scrifos@maia.gov.md ; Tel. 022-204-537.
Compartimentele analizei impactului	
1. Definirea problemei	
<i>a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate</i>	
Problemele identificate constă în: 1. Scăderea competitivității semințelor de plante furajere și sfeclă atât pe piața locală, cât și pe cea europeană. 2. Reducerea suprafețelor însemănțate cu plante furajere și sfeclă.	
<i>b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate</i>	
În contextul problemei identificate, unele semințe disponibile pe piața din Republica Moldova pot prezenta discrepanțe în ceea ce privește calitatea și poate avea consecințe negative asupra producției agricole. Aceste discrepanțe pot apărea din diverse motive, inclusiv din cauza practicilor necorespunzătoare de producție sau manipulare, stocării inadecvate sau expunerii la condiții climatice nefavorabile. Mai mult decât atât, unele semințe pot să nu fie certificate corespunzător, ceea ce ridică întrebări cu privire la autenticitatea lor și la conformitatea cu standardele de calitate și siguranță. Astfel de probleme pot fi amplificate de lipsa unei reglementări adecvate sau de supraveghere insuficientă din partea autorităților competente. Consecințele utilizării semințelor de calitate inferioară sau necertificate pot include randamente scăzute ale culturilor, vulnerabilitate la boli și dăunători, precum și afectarea reputației producătorilor agricoli și a sectorului agricol în ansamblu. În prezent, piața semințelor din Republica Moldova este într-o mare măsură dependentă de importurile din țări străine, ceea ce influențează direct sectorul agricol. În anii 1980, culturile furajere reprezentau aproximativ 30% (peste 500 000 hectare) din suprafața agricolă însemnătată, în timp ce în 2023 această suprafață s-a redus la doar 12 899 hectare. Suprafața cultivată cu sfeclă de zahăr era între 70 000 și 100 000 hectare, iar în 2023 a scăzut la 10 350 hectare; sfecla furajeră, care ocupa circa 70 000 hectare, a scăzut la doar 500 hectare în 2023. Industria de producție, procesare și comercializare a semințelor a scăzut semnificativ. Producătorii agricoli din țară se confruntă cu lipsa unei baze tehnico-materiale adecvate pentru a respecta reglementările în fața concurenței străine. De exemplu, în Republica Moldova, producția de semințe de sfeclă de zahăr este gestionată exclusiv de IP Centrul Național de Cercetare și Producere a Semințelor, (sectorul Selecția). În 2023, acesta a produs aproximativ 3 tone de semințe de sfeclă de zahăr, din care doar aproximativ 150 kg au fost realizate. Sectorul nu dispune de infrastructura necesară pentru producerea de semințe de sfeclă de zahăr și furajeră conform standardelor europene.	

În scopul prevenirii introducerii și comercializării semințelor de plante furajere cât și sfeclă furajeră și de zahăr care nu corespund standardelor de calitate și autenticitate cerute de Uniunea Europeană, Republica Moldova trebuie să întreprindă măsuri ferme pentru reglementarea și supravegherea adecvată a pieței de semințe. Aceste măsuri includ implementarea unor proceduri riguroase de certificare, monitorizarea și controlul eficient al producției, importului și comercializării de semințe.

Schimbarea situației curente este necesară, întrucât Hotărârea de Guvern nr. 836/2011, deși oferă parțial un cadru pentru aplicarea Directivelor UE, nu mai este în concordanță cu prevederile actuale, ca urmare a modificărilor aduse Directivelor relevante.

Extinderea listei genurilor și speciilor de plante furajere conform prevederilor Comunității Europene reprezintă imperativă pentru Republica Moldova, având un impact esențial în multiple domenii. În primul rând, această măsură sprijină creșterea competitivității agriculturii moldovenești pe piața internațională și locală, oferind fermierilor acces la varietăți de plante furajere mai diverse și adaptate la nevoile și condițiile specifice ale terenurilor agricole din țară.

În al doilea rând, extinderea listei genurilor și speciilor de plante furajere încurajează diversificarea culturilor furajere cultivate în prezent în Republica Moldova. Această diversificare este esențială pentru sporirea rezilienței agriculturii în fața schimbărilor climatice, a bolilor și a dăunătorilor, precum și pentru asigurarea unei alimentații echilibrate și de calitate pentru animalele de fermă. De asemenea, diversificarea culturilor furajere poate contribui la îmbunătățirea fertilității solului și la reducerea dependenței de inputuri chimice, promovând astfel o agricultură mai durabilă și ecologică în Republica Moldova.

Astfel, se urmărește asigurarea unei armonizări adecvate între cerințele interne și cele europene, pentru a oferi soluții pentru alinierea la standardele europene în ceea ce privește lista speciilor permise pentru comercializare.

Separarea Cerințelor de comercializare a semințelor de sfeclă furajeră și de zahăr de Cerințele privind comercializarea semințelor de plante furajere este esențială, deoarece acestea sunt culturi distincte cu cerințe specifice și caracteristici proprii. Prin separarea acestora într-o singură hotărâre distinctă, se poate asigura o reglementare mai detaliată și mai adaptată nevoilor fiecărei culturi în parte dar totodată simplifică procesul de studiere a cadrului normativ. Astfel, se poate acorda o atenție mai mare particularităților de producție, comercializare și utilizare a semințelor de sfeclă furajeră și de zahăr, contribuind la optimizarea procesului agricol și la îmbunătățirea calității și eficienței producției. De asemenea, o hotărâre separată poate facilita aplicarea și controlul respectării reglementărilor specifice pentru fiecare tip de cultură, contribuind la creșterea transparenței și a eficacității în domeniul agricol.

Într-un context similar, intenția de separare a Cerințelor privind comercializarea sfeclei furajere și de zahăr are ca scop țintirea anumitor categorii de participanți din domeniul agricol cu impact strategic pe termen mediu și lung în Republica Moldova, și anume cultivatorii de sfeclă de zahăr și furajeră și ulterior existența eficientă a procesatorilor de sfeclă de zahăr sau furajeră. Acest act normativ are scopul de a reglementa și de a optimiza aspecte esențiale ale producției și comercializării acestor culturi, astfel încât să răspundă atât nevoilor producătorilor, cât și celor din sectorul de procesare. Prin stabilirea unor standarde și proceduri clare, se urmărește creșterea eficienței și competitivității întregului lanț de producție și comercializare, asigurându-se în același timp calitatea și siguranța produselor în conformitate cu standardele naționale și internaționale.

Companiile mari importă în mod direct semințe de plante furajere și semințe de sfeclă de zahăr și furajere din străinătate, beneficiind de acces la furnizor, având specialiști calificați în echipă. Astfel, aceste companii își doresc să inițieze afaceri cu un start corect, folosind semințe de performanță. În schimb, fermierii mici se confruntă cu dificultăți în accesarea acestor resurse, limitându-se la ceea ce găsesc local, adesea cu calitate îndoielnică, dat fiind lipsa alternativelor. Ca rezultat, ei sunt constrânși să planteze specii fără perspective mari, fără a putea exploata întregul potențial al culturilor. Promovarea și utilizarea semințelor de calitate superioară poate spori randamentul și rezistența culturilor.

Această abordare greșită subliniază necesitatea intervenției calitative a tuturor actorilor implicați în dezvoltarea acestui sector.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Cauzele care au contribuit la apariția acestei probleme sunt:

- 1) neconformitatea cu cerințele Uniunii Europene de producție și menținere a materialului semincier , inclusiv cerințele generale pentru introducerea pe piață și cerințele specifice pentru diverse specii;
- 2) comercializarea materialului de calitate incertă;
- 3) neconformități, care impun actualizarea anexelor la Hotărârea Guvernului nr.836/2011;
- 4) prevenirea efectuării inspecției în câmp de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor în baza cadrului normativ neactualizat;

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Actualmente, cadrul legal necesar privind calitatea și comercializarea semințelor de plante furajere în Republica Moldova este asigurat de Hotărârea Guvernului nr. 836/2011 pentru aprobarea Cerințelor privind calitatea și comercializarea semințelor de plante furajere, care, pe lângă reglementările privind inspecția în câmp, testarea și eșantionarea loturilor de semințe, prevede măsuri și activități de comercializare a semințelor de plante furajere pe teritoriul Republicii Moldova din alte țări, reglementând relațiile autorităților administrației publice centrale și locale, ale persoanelor fizice și juridice, rezidente și nerezidente, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, implicate în activități ce țin de producerea, depozitarea, transportarea, importul, exportul, reexportul, tranzitul și comercializarea semințelor de plante furajere, precum și relațiile ce apar în procesul exercitării controlului asupra acestor activități.

La momentul aprobării Hotărârii de Guvern respective, prevederile acesteia au fost armonizate în raport cu Directiva 66/401/CE a Consiliului din 14 iunie 1966 privind comercializarea semințelor de plante furajere și Directivei 2002/54/CE a Consiliului din 13 iunie 2002 privind comercializarea semințelor de sfeclă.

Pe parcurs, s-au elaborat mai multe modificări la cadrul normativ în cauză, însă acestea nu au inclus dispoziții care să transpună în mod corespunzător cerințele comunitare.

Cu toate acestea, din considerentul actualizării continue a legislației la nivel comunitar și modificările complexe operate de către Comunitatea Europeană în reglementările aferente comercializarea semințelor de plante furajere și sfeclă, s-a constatat că prevederile Hotărârii Guvernului nr. 836/2011 nu mai corespund normelor aplicabile în cadrul Uniunii Europene în materia dată.

Astfel, s-a produs o situație în care normele incluse în actele naționale devin neclare și depășite, deși inițial erau aliniate la legislația comunitară. Aceste norme nu mai sunt actualizate și nu mai corespund cerințelor actuale ale legislației comunitare în vigoare.

Prin urmare, lipsa unei intervenții din partea statului în partea ce ține de ajustarea cadrului legal în domeniul controlului și comercializării semințelor de plante furajere și sfeclă la cel al Uniunii Europene, va genera confuzii în procesul de implementare și aplicare a acestuia, contradicții, dar și impedimente în activitatea persoanelor fizice și juridice, implicate profesionist în plantarea, producția, inclusiv creșterea, înmulțirea și menținerea, introducerea și circulația pe teritoriul Republicii Moldova și în afara acesteia, punerea pe piață, precum și depozitarea, colectarea și distribuția.

În lipsa intervenției statului, se vor aplica în continuare prevederile Hotărârii de Guvern nr. 836/2011 pentru aprobarea Cerințelor privind calitatea și comercializarea semințelor de plante furajere, și în acest caz agenții economici de pe piața locală nu vor fi competitivi la exportul de semințe și nu doar pe piața Uniunii Europene.

Absența unei intervenții va duce la stoparea dezvoltării acestui sector în mai multe moduri:

- 1) Comercializarea pe piață a unui material semincier de calitate scăzută, afectând în mod negativ produsele finale și sustenabilitate agricultorilor;
- 2) Pierderile economice pentru fermieri inevitabile, cât și pentru stat, având un impact semnificativ asupra echilibrului economic general al sectorului agricol;
- 3) Reducerea exporturilor de material semincier de plante furajere, sfeclă de zahăr și furajeră către piața Uniunii Europene va diminua oportunitățile de creștere pentru producătorii autohtoni, slăbind astfel competitivitatea și poziția țării pe piața internațională;

4) Stagnarea domeniului producției și comercializării de semințe pentru plante furajere, sfeclă furajeră și sfeclă de zahăr.
<i>e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului</i>
Cadrul normative referitor la cerințele privind calitatea și comercializarea semințelor de plante furajere, sfeclă furajeră și sfeclă de zahăr, cuprinde: - Hotărârea Guvernului nr. 836/2011 pentru aprobarea Cerințelor privind calitatea și comercializarea semințelor de plante furajere; - Legea nr. 68/2013 despre semințe; - Hotărârea Guvernului nr. 14/2023 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor; - Legea nr. 152/2022 cu privire la reglementarea și controlul organismelor modificate genetic. Prin Cerințele privind calitatea și comercializarea semințelor de plante furajere, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 836/2011 pentru aprobarea Cerințelor privind calitatea și comercializarea semințelor de plante furajere, s-au transpus parțial unele prevederi ale Directivei 44/401/CE și, în plus, pe parcursul timpului, acest act normativ nu a fost corelat cu modificările efectuate, precum și cu directivele de punere în aplicare. În procesul de implementare a prevederilor a Hotărârii Guvernului nr. 836/2011 au fost identificate unele carențe, care împiedică aplicarea clară, coerentă și uniformă a prevederilor acestui act normativ. Astfel, au fost identificate lacune de reglementare care se referă la capitolul calitatea și comercializarea semințelor de plante furajere, sfeclă de zahăr și furajeră. Astfel, situația a condus la o ambiguitate și depășire a reglementărilor din Hotărârea Guvernului nr. 836/2011. Această hotărâre, deși inițial armonizată cu legislația comunitară, acum prezintă norme depășite și perimate, care nu mai corespund legislației actuale a Uniunii Europene. Prin urmare, absența unei intervenții din partea statului pentru ajustarea cadrului legal la standardele Uniunii Europene va genera confuzii în procesul de implementare și aplicare a acestuia. Aceasta poate duce la contradicții și obstacole în activitatea persoanelor fizice și juridice implicate profesional în controlul și comercializarea semințelor de plante furajere, sfeclă de zahăr și furajeră atât în Republica Moldova, cât și în afara ei.
2. Stabilirea obiectivelor
<i>a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)</i>
- Asigurarea standardelor ridicate de calitate și competitivitate atât pe piața europeană și cât și locală; - Consolidarea lanțului valoric al sistemului de producere și comercializare a semințelor; - Consolidarea suportului la asigurarea cu resurse furajere a sectorului zootehnic autohton în contextul politicilor prioritare ale Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare; - Dezvoltarea sectorului de producere a culturilor furajere și a sfeclei de zahăr. Aceste Cerințe vizează promovarea calității și siguranței furajelor, sprijinirea producției interne de furaje și crearea unui mediu concurențial corect și transparent în sectorul agricol, contribuind astfel la îmbunătățirea performanței zootehnice și la asigurarea necesarului de hrană pentru animalele crescute în Republica Moldova.
3. Identificarea opțiunilor
<i>a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție</i>
Opțiunea „a nu face nimic”. Absența unui cadru legal adecvat privind controlul și comercializarea semințelor de plante furajere, sfeclei de zahăr și furajeră, ar putea crea un mediu favorabil practicilor neloiale și frauduloase în comercializarea semințelor și a produselor agricole, afectând astfel echitatea și corectitudinea pieței.

În același context lipsa unor reglementări clare și actualizate ar putea genera perturbări în lanțul de aprovizionare cu semințe de calitate și sfeclă de zahăr, afectând producția agricolă și industria alimentară în ansamblu.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea ținesc cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Proiectul transpune, cu excepția unor norme de procedură aplicabile doar în interiorul comunității, următoarele acte:

- Directiva Consiliului din 14 iunie 1966 privind comercializarea semințelor de plante furajere (66/401/CEE);
- Directiva 2002/54/CE a Consiliului din 13 iunie 2002 privind comercializarea semințelor de sfeclă.
- Directiva 2008/124/CE a Comisiei din 18 decembrie 2008 de limitare a comercializării semințelor din anumite specii de plante furajere și plante oleaginoase și pentru fibră la semințele care au fost certificate oficial ca semințe de bază sau semințe certificate;
- Decizia 2004/371/CE a Comisiei din 20 aprilie 2004 privind condițiile de introducere pe piață a amestecurilor de semințe destinate utilizării ca plante furajere.

Principalele prevederi ale proiectului:

1) Criteriilor de calitate pentru semințele de plante furajere, sfeclă de zahăr și furajeră, inclusiv caracteristici precum gradul de puritate, viabilitatea, conținutul de substanțe active și alte aspecte relevante pentru performanța culturilor.

Asigurarea calității semințelor este crucială pentru obținerea unor recolte sănătoase și productive. Deficiențele în puritate, viabilitate și conținut de substanțe active pot duce la recolte slabe și pierderi economice pentru fermieri. Stabilirea unor criterii stricte de calitate contribuie la eliminarea semințelor inferioare de pe piață și la creșterea randamentului agricol;

2) Semințele de sfeclă de zahăr și furajeră va fi reglementată printr-o anexă nouă la hotărâre complex detaliată, conform standardelor Europene.

Lipsa unor reglementări clare și detaliate poate duce la incertitudini și neconformități în comercializarea semințelor. O anexă complex detaliată, conform standardelor europene, asigură un cadru legislativ precis și unitar, facilitând conformitatea și eliminând confuziile;

3) Procedurilor și cerințelor pentru certificarea și autorizarea semințelor de plante furajere, sfeclă de zahăr și furajeră și stabilirea standardelor de control și inspecție.

Fără proceduri clare de certificare și autorizare, semințele de calitate inferioară pot intra pe piață, afectând recolte și economia agricolă. Stabilirea unor standarde riguroase de control și inspecție asigură că doar semințele care îndeplinesc criteriile de calitate sunt disponibile pentru fermieri;

4) Cerințe privind etichetarea corectă a semințelor de plante furajere, sfeclă de zahăr și furajeră, inclusiv furnizarea informațiilor esențiale pentru consumatori, cum ar fi specia și soiul semințelor, originea, conținutul de substanțe active și alte detalii relevante.

Etichetarea necorespunzătoare poate induce în eroare fermierii și consumatorii, conducând la alegeri greșite și pierderi financiare. Cerințele stricte privind etichetarea asigură transparență și informare corectă, permițând consumatorilor să facă alegeri informate și să evite fraudarea;

5) Sistem eficient de control și supraveghere a pieței pentru a asigura conformitatea cu cerințele legale și pentru a preveni practicile neloiale și frauduloase în comercializarea semințelor de plante furajere, sfeclă de zahăr și furajeră.

Fără un sistem eficient de control și supraveghere, practicile neloiale și frauduloase pot prolifera, afectând integritatea pieței și încrederea consumatorilor. Implementarea unui sistem robust de supraveghere asigură respectarea legii și protecția fermierilor împotriva practicilor incorecte;

6) Rolurilor și responsabilităților autorităților competente în implementarea și aplicarea Cerințelor privind controlul și comercializarea semințelor de plante furajere, sfeclă de zahăr și furajeră, precum și stabilirea mecanismelor de cooperare și coordonare între acestea.

Lipsa clarității în ceea ce privește responsabilitățile autorităților poate duce la implementare ineficientă și lacune în aplicarea legii. Definirea clară a rolurilor și responsabilităților, precum și mecanismele de cooperare între autorități, asigură o implementare coerentă și eficientă a normelor; 7) Norme conform cu cele UE privind identificarea, înregistrarea, etichetarea și ambalarea. Inconsistențele între normele naționale și cele europene pot crea bariere comerciale și pot afecta competitivitatea pe piața europeană. Alinierea normelor naționale cu cele ale UE facilitează comerțul transfrontalier și asigură că semințele respectă standardele de calitate și siguranță recunoscute la nivel european. Prin implementarea cerințelor stricte de calitate, se va asigura că doar semințele care îndeplinesc standardele europene sunt produse și comercializate. Acest lucru va duce la o creștere a randamentului și a performanței culturilor. Stabilirea unor proceduri clare de certificare și autorizare va contribui la un lanț valoric consolidat, de la producție până la comercializare. Aceasta va asigura o mai bună coordonare și eficiență în întregul proces.
<i>c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare</i>
La moment nu au fost stabilite și examinate careva opțiuni alternative, deoarece fără aprobarea unui act normativ nou, care să stabilească un cadru de reglementare actualizat și îmbunătățit în vederea controlului și comercializarea semințelor de plante furajere, sfeclă de zahăr și furajeră, Republica Moldova riscă să aplice în continuare prevederi neactuale.
4. Analiza impacturilor opțiunilor
<i>a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate</i>
Urmare a analizei efectuate, printre efectele negative ale stării actuale pot fi enunțate: - Dezavantaje comerciale pentru producătorii locali, care pot fi în imposibilitatea de a concura cu produsele importate de calitate superioară sau mai ieftine; - pierderea încrederii în producătorii locali de semințe și creșterea încrederii în produsele de import; - riscul comercializării semințelor de calitate inferioară sau neconforme, ar putea afecta negativ recolta și calitatea produselor agricole; - scăderea producției agricole, în special a producției animaliere, și implicit la pierderi economice pentru agricultori, afectându-le veniturile și sustenabilitatea afacerilor lor; - sistem de identificare, testare și diseminare neactualizat a soiurilor cu potențial pe piață; - riscul îngreunării circulației semințelor de plante și a produselor vegetale din cauza lipsei unor prevederi legale ajustate la normele comunitare; Efecte pozitive ale actualei situații nu au fost identificate.
<i>b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea</i>
Opțiunea recomandată, prin aprobarea proiectului în cauză, va crea un cadru normativ pertinent și necesar pentru reglementarea calității și comercializării semințelor de plante furajere, sfeclă furajeră și sfeclă de zahăr. Această acțiune va avea impacturi semnificative în termeni de costuri și beneficii pentru mai multe părți interesate: <i>Costuri:</i> - costurile aferente intervenției statului în domeniul vizat, presupun cheltuielile legate de elaborarea și publicarea proiectului de hotărâre; <i>Beneficii:</i> - stabilirea unor standarde superioare în producția de semințe și va spori competitivitatea pe piața europeană;

- stabilirea unor condiții și măsuri armonizate cu cele mai actuale norme comunitare în partea ce ține de producerea, protecția și comercializarea materialului săditor respectiv.

Mai mult, impactul prevederilor proiectului elaborat urmează a fi evaluat din punct de vedere economic, social și asupra mediului. Din punct de vedere economic, aprobarea proiectului de hotărâre va contribui la limitarea impactului economic inacceptabil al comercializării semințelor de calitate inferioară sau neconforme și va promova o mai mare eficiență și competitivitate în sectorul agricol. Prin implementarea unor cerințe clare și stricte privind calitatea și comercializarea semințelor, se va reduce riscul de pierderi economice pentru producătorii agricoli, care sunt expuși la riscurile unei producții scăzute sau a calității inferioare a recoltei din cauza utilizării semințelor necorespunzătoare.

Consumatorii, atât pe piața internă, cât și pe cea externă, vor avea încredere crescută în produsele agricole din Republica Moldova, ceea ce va susține cererea și prețurile acestor produse.

Din punct de vedere social, aprobarea și aplicarea prevederilor în cauză va contribui la îmbunătățirea calității vieții comunităților agricole și va stimula, de asemenea, crearea de locuri de muncă în sectorul agricol, atât direct prin creșterea cererii de forță de muncă pentru cultivarea și procesarea culturilor, pentru importul și exportul de semințe de plante furajere, sfeclă de zahăr și furajeră, cât și indirect prin promovarea unor lanțuri de aprovizionare mai lungi și mai complexe. Astfel, va fi generată o creștere a veniturilor și o mai bună stabilitate economică pentru comunitățile rurale.

Este de menționat că pentru mediul de afaceri, prezentul proiect nu creează o sarcină administrativă disproporționată și nu are niciun impact economic negativ asupra acestuia.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Reieșind din motivele invocate la pct. 3 lit. c) care expune necesitatea imperioasă de a aproba proiectul de hotărâre, opțiuni alternative nu au fost analizate. Or, opțiunea identificată este unica soluție adecvată problemei descrise.

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta

Riscuri care pot duce la eșecul intervenției au fost identificate următoarele:

- lipsa echipamentului de laborator necesar;
- agenți economici dezinteresați în producerea semințelor;
- insuficiența resurselor de cercetare în domeniul producerii semințelor;
- bariere de ordin juridic și organizațional în implementarea prevederilor expuse.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sînt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

Costuri suplimentare din partea operatorilor din domeniile vizate nu s-au identificat. Intervenția propusă are impact pozitiv asupra activității economice a acestora.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

Unele din principalele obiective promovate și planificate de stat, este dezvoltarea sectorului de producere a materialului semincier în țară, scăderea dependenței de import și nu în ultimul rând de a asigura consumatorul cu produse sigure și calitative și excluderea barierelor din calea comerțului, iar părțile interesate din sector – cu cadru normativ aplicabil. Având în vedere că, opțiunea recomandată corespunde criteriului de planificare a unei reglementări eficiente, clare pentru autoritățile de control, agenții economici și alți subiecți implicați în domeniul vizat și nu va impune costuri suplimentare, acestea de fapt fiind aplicate și azi, considerăm necesar de a promova intenția propusă prin posibilitatea promovării proiectului în cauză, ceea ce va crea premise clare pentru toți actorii implicați.

Primordial, abordarea acestei opțiuni va contribui la armonizarea legislației naționale cu reglementările europene, care este în interesul tuturor actorilor implicați și asigură beneficii sustenabile și echitabile pentru întregul sector.

Generalizând rezultatele promovării proiectului putem menționa:

- ajustarea în interpretarea și aplicarea normelor de reglementare și a procesului de control și comercializare a semințelor de plante furajere și sfeclă cu cele ale țărilor UE;
- mecanisme eficiente de control și comercializare ale semințelor de plante furajere, sfeclă furajeră și de zahăr;
- asigurarea concurenței loiale în acest sector;
- creșterea capacităților de producere ale semințelor cu categorii biologice înalte, inclusiv destinate exportului;
- creșterea pieții de semințe de plante furajere, sfeclă de zahăr și furajeră din sursele autohtone.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sînt necesare

După aprobarea proiectului de hotărâre, vor fi întreprinse următoarele măsuri:

- Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, de comun cu Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, IP Centrul Național de Cercetare și Producere a Semințelor , va elabora, aproba actele de punere în aplicare a hotărârii de guvern.

Actele respective vor fi publicate în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe paginile web oficiale ale Ministerului și Agenției.

Pentru implementarea și monitorizarea opțiunii nu vor fi necesare schimbări instituționale.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

Modernizarea cadrului regulator în cauză va contribui la atingerea indicatorilor prognozați pentru dezvoltarea sectorului agricol al Republicii Moldova, cuantificați, măsurabili și fixați în timp.

În special, în cadrul acestei intervenții, principalii indicatori monitorizați pentru evaluarea impactului includ:

- Cantitatea de semințe de plante furajere, sfeclă furajeră și sfeclă de zahăr de calitate și sănătoase disponibile pentru agenții economici autohtoni;
- Numărul de întreprinderi care efectuează producerea materialului semincer;
- Cantitatea de semințe de calitate livrată pe piața internă, asigurându-se astfel accesul fermierilor la semințe de valoare biologică înaltă;
- Productivitatea înaltă din plantațiile de producție, care vor reflecta eficiența practicilor agricole adoptate;
- Balanța comercială pozitivă la semințele de plante furajere, sfeclă furajeră și sfeclă de zahăr.

c) Identificați peste cît timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea

Impactul acestui proiect de act normativ va fi resimțit pe termen mediu și lung, pe măsură ce efectele sale vor deveni tot mai evidente odată cu implementarea progresivă și conformă a normelor de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor. În timp, se așteaptă ca aceste măsuri să aducă beneficii semnificative în domeniul producerii și importului de materialului semincer, îmbunătățind standardele de calitate și randament a producerii de semințe. Pe termen lung, implementarea completă și eficientă a acestui act normativ va contribui la crearea unui sistem de producere a semințelor sustenabil capabil să cocureze cu producătorii internaționali de la care se importă în mare parte cantitățile disponibile pe piața locală.

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă

Primul grup interesat de intervenția propusă este constituit din autoritățile publice, precum –Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, IP Centrul Național de Cercetare și Producere a Semințelor.

Al doilea grup interesat este constituit din producători agricoli locali ce operează cu producerea semințelor de plante furajere, sfeclă de zahăr și furajeră, precum și importatorii și exportatorii produselor respective, inclusiv asociațiile acestora.

Al treilea grup interesat îl reprezintă agenții economici ce cultivă plante furajere și sfeclă de zahăr.

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților

Anunțul privind consultarea publică a analizei de impact la proiect a fost plasat la data de 15.04.2024 pe pagina web a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, la compartimentul „Transparență decizională”, rubrica „Proiecte de documente” pentru o perioadă de zece zile lucrătoare.

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

IP Centrul Național de Cercetare și Producere a Semințelor, urmare a avizării Analizei Impactului proiectului propus comunică. În Republica Moldova, sectorul de producție, procesare și comercializare a semințelor de plante furajere, inclusiv sfecla furajeră și sfecla de zahăr, este deficitar, așadar o îmbunătățire a cadrului normativ în acest domeniu ar fi extrem de benefică. Aceasta devine și mai importantă în contextul în care piața semințelor din țară este predominant ocupată de importurile de semințe iar ramura producerii de semințe în țară practic lipsește.

Anexă

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categoriile de impact	Punctaj atribuit		
	Opțiunea propusă	Opțiunea alterativă 1	Opțiunea alterativă 2
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	0		
povara administrativă	0		
fluxurile comerciale și investiționale	+2		
competitivitatea afacerilor	+2		
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	+2		
concurența pe piață	+2		
activitatea de inovare și cercetare	+2		
veniturile și cheltuielile publice	0		
cadrul instituțional al autorităților publice	+1		
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	+3		
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	+1		
situația social-economică în anumite regiuni	+1		
situația macroeconomică	+2		
alte aspecte economice	+1		
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	+1		
nivelul de salarizare	0		
condițiile și organizarea muncii	0		
sănătatea și securitatea muncii	0		
formarea profesională	0		
inegalitatea și distribuția veniturilor	0		

nivelul veniturilor populației	0		
nivelul sărăciei	0		
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	0		
diversitatea culturală și lingvistică	0		
partidele politice și organizațiile civice	0		
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	+2		
modul sănătos de viață al populației	+3		
nivelul criminalității și securității publice	0		
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	0		
accesul și calitatea serviciilor educaționale	0		
accesul și calitatea serviciilor medicale	0		
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	0		
nivelul și calitatea educației populației	0		
conservarea patrimoniului cultural	0		
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0		
accesul și participarea populației în activități sportive	0		
discriminarea	0		
alte aspecte sociale	0		

De mediu

clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	0		
calitatea aerului	0		
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	0		
biodiversitatea	+2		
flora	+1		
fauna	+1		
peisajele naturale	0		
starea și resursele solului	+3		
producerea și reciclarea deșeurilor	0		
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	0		
consumul și producția durabilă	0		
intensitatea energetică	0		
eficiența și performanța energetică	0		
bunăstarea animalelor	0		
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0		
utilizarea terenurilor	+2		
alte aspecte de mediu	0		

Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1

și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.

Anexe